

Soru: İkinci namazından sonra nafîle namaz kılmak caiz midir?

FETVA

İçerisinde namaz kılmanın mekruh olduğu vakitler iki grup olarak değerlendirilmekte; güneşin doğduğu, tam tepede olduğu ve battığı vakitler ilk gruba dahil edilirken sabah namazının farzı ile güneşin doğuşu arası ve ikinci namazının farzı ile güneşin batışı arası ise ikinci gruptan zikredilmektedir.¹ Bu iki vakitte kılınan namazlar arasında hüküm cihetiyle birtakım farklılıklar vardır. Örneğin ilk gruptaki vakitlerden herhangi birinde kılınan kaza namazı geçersiz olurken ikinci gruptaki vakitlerden birinde kılınan kaza namazı kerahat olmaksızın geçerlidir. Ancak nafîle namazın geçerli olmakla birlikte mekruh olduğu hususunda iki grubun hükmü de aynıdır. Yani bu vakitlerde kılınan nafîle namaz geçerli olsa da tahrimen mekruhtur.² Fukaha, ilk gruptaki vakitlerde namaz kılmanın yasak oluşuna dair şu rivayetle istidlâl etmektedir: “Allah Rasulü ﷺ bize şu üç vakitte namaz kılmayı veya ölülerimizi defnetmeyi yasakladı: Güneşin doğmasından itibaren (bir veya iki mızrak boyu) yükselmesine kadar, güneşin gökyüzünde tam dik oluşundan (batıya) yönelmesine kadar ve güneşin sararmasından itibaren batmasına kadar.”³ İkinci gruptaki vakitlerde kılınan namazların mekruh oluşunun delili ise Allah Rasulü'nün ﷺ şu ifadesidir: “Sabah namazından sonra güneş doğuncaya kadar ve ikinci namazından sonra güneş batıncaya kadar namaz kılınmaz.”⁴ Ayrıca bu hususta İbn Abbas da (r.a) şöyle buyurmaktadır: “İnsanlar katında makbul olan birçok kişi Allah Rasulü'nün sabah namazından sonra güneş doğuncaya kadar ve ikinci namazından sonra güneş batıncaya kadar namaz kılmayı yasakladığını bana haber verdi. Bunlar arasında benim katımda en makbul olanı ise Hz. Ömer (r.a) idi.”⁵

Buna göre ikinci namazından sonra nafîle namaz kılmak tahrimen mekruhtur. Ayrıca bu vakitlerde kılınan nafîle namaz kerahatle geçerli olsa da tercih edilen görüşe göre⁶ namazı bozmak ve mekruh olmayan bir vakitte onu kaza etmek vaciptir.⁷

¹ Bkz. Muhammed Emin İbn Abidin, *Raddu'l-Muhtâr ala'd-Durri'l-Muhtâr* (Beyrut: Dâru'l-Marife, 2015), 2/42.

² Burhanuddîn el-Merğînânî, *el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî* (Karaçi: Mektebtu'l-Büşrâ, 2021), 1/141-142.

³ Müslim, *Salât'ül Müsâfirîn ve Kasruhâ*, 293 (Hadis No: 831). ثَلَاثُ سَاعَاتٍ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَنْهَانَا أَنْ نُصَلِّيَ فِيهِنَّ أَوْ أَنْ نَقْفُرَ فِيهِنَّ مَوْتَانَا حِينَ تَطْلُعُ الشَّمْسُ بَارِعَةً حَتَّى تَرْتَفِعَ وَحِينَ يَقُومُ قَائِمُ الظَّهْرِ حَتَّى تَمِيلَ الشَّمْسُ وَحِينَ تَضَيِّقُ الشَّمْسُ لِلْغُرُوبِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ

⁴ Bkz. Buhari, *Mevakitu's-Salat*, 31 (Hadis No: 586).

"لَا صَلَاةَ بَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَرْتَفِعَ الشَّمْسُ، وَلَا صَلَاةَ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغِيْبَ الشَّمْسُ"

⁵ Buhari, *Mevakitu's-Salat*, 30 (Hadis No: 581). عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: شَهِدَ عِنْدِي رَجَالٌ مَرَضِيُونَ وَأَرْضَاهُمْ عِنْدِي عَمْرٌ. أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَشْرُقَ الشَّمْسُ، وَبَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ

⁶ Kemaluddîn Muhammed b. Abdi'l-Vâhid İbnu'l-Hümâm, *Şerhu Fethi'l-Kadîr ala'l-Hidâye* (Beyrut: Dâru'l-Fikr, 2012), 1/231.

⁷ İbn Abidin, *Raddu'l-Muhtâr ala'd-Durri'l-Muhtâr*, 2/42.